

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru completarea art. 21 din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa prezentului act normativ

Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, în calitate sa de coordonator de reformă și investiție finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), respectiv Componenta 13. Reforma 1, – avea obligația creării unui nou cadru juridic pentru a preveni separarea copiilor de familie. Actul legislativ, conform angajamentelor asumate, trebuia să conțină o sursă stabilă identificată de finanțare a măsurilor, un mecanism de guvernare cu responsabilități clare atribuite autorităților publice la nivel național și local și un mecanism de plată a fondurilor condiționat de realizarea indicatorilor-cheie de performanță asociați obiectivelor de politică. Reforma a fost realizată prin aprobarea Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, însă în cuprinsul ei nu se regăsesc toate angajamentele asumate, respectiv mecanismul de plată a fondurilor nu este condiționat de realizarea indicatorilor-cheie de performanță asociați obiectivelor de politică.

2.2. Descrierea situației actuale

În conformitate cu angajamentele asumate de România prin PNRR, la Componenta 13, Reforme Sociale, Reforma 1 este prevăzut Jalonul nr. 378 - "intrarea în vigoare a unui act normativ necesar pentru a preveni separarea copiilor de familie și sprijinirea familiilor vulnerabile", pentru care era precizată necesitatea instituirii unor "mecanisme de plată a fondurilor condiționat de realizarea indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor de politică".

În aceste condiții, la nivelul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție a fost elaborat proiectul de lege privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, care a fost aprobat în ședința de Guvern din data de 11.01.2023. Pe lângă prevederi care vizează identificarea situațiilor de risc ce pot conduce la separarea copilului de familie și modalitățile prin care acestea pot fi prevenite prin intervenția autorităților de la nivel local, prin intermediul Serviciilor Publice de Asistență Socială și Protecția Copilului, proiectul de lege reglementa și un mecanism de finanțare a autorităților locale, de la bugetul de stat, pentru înființarea serviciilor

sociale destinate prevenirii separării copilului de familia sa.

În aceste condiții, în vederea asigurării respectării condiționalităților convenite cu Comisia Europeană și aprobate prin Planul Național de Redresare și Reziliență al României, la art. 21, alin. (2) teza a doua, au fost prevăzute dispoziții care să asigure acordarea finanțării de la bugetul de stat pe baza îndeplinirii unor indicatori de performanță.

Potrivit acestora, „..... Pentru autoritățile administrației publice locale care au copii cu măsură de protecție specială stabilită în condițiile Legii nr.272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a căror cauză de separare este prevăzută la art. 4 alin. (1) lit.a)-d), finanțarea centrelor de zi se asigură în proporție de 25%.”

Pe parcursul procedurii de dezbatere parlamentară au fost aduse modificări și completări la proiectul de lege, modificări care au vizat inclusiv articolul referitor la finanțare. În urma dezbaterilor ce au avut loc în Parlamentul României a fost eliminată teza a doua mai sus menționată referitoare la condiționarea alocării sumelor provenite de la bugetul de stat pentru autoritățile locale care înființau servicii destinate prevenirii separării copilului de familie.

Legea, în forma aprobată de Parlament, a fost ulterior publicată în Monitorul Oficial nr. 484 din 31 mai 2023.

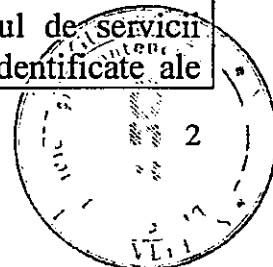
Conform Legii nr. 156/2023, activitatea de prevenire a separării copilului de familie derulată de către serviciile publice de asistență socială, conform prevederilor art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156/2003 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, se finanțează de la “bugetul de stat – în limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului”.

Conform prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, finanțarea centrelor de zi licențiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, se asigură de la bugetul de stat, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a), în proporție de 50% din necesarul de fonduri stabilit în baza numărului de copii înregistrați în Observatorul local al copilului și a standardului de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Centrul de zi este, conform prevederilor art.3 lit. h), serviciul social care are ca misiune prevenirea separării copilului de familie, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, educație informală și nonformală, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, abilitare/reabilitare, după caz, asigurarea hranei etc. pentru copii, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare etc. pentru părinți sau reprezentanți legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii.

Conform prevederilor art. 20 alin. (2) lit. b), una dintre funcțiile Observatorului local al copilului este “monitorizarea punerii în aplicare a planurilor de servicii pentru copiii aflați în situație de risc.”

De asemenea, conform prevederilor art. 7 alin. (2) –(4) planul de servicii cuprinde „serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale

copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp.....”, „servicii care să răspundă nevoilor identificate ale copilului”, precum și “servicii și activități destinate părinților...”

Din coroborarea prevederilor legale mai sus menționate, se poate constata că prin Legea nr. 156/2003 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, este instituit un mecanism de finanțare, respectiv beneficiază de finanțare de 50% de la bugetul de stat, numai centrele de zi care au ca beneficiari copii:

- ale căror familii se află într-una dintre situațiile de vulnerabilitate prevăzute la articolul 5;
- pentru care au fost întocmite planuri de servicii;
- care sunt înregistrați în Observatorul local al copilului;
- care sunt monitorizați.

Așa cum se poate constata, în cuprinsul Legii este instituit un mecanism de plată a fondurilor, însă acesta nu este condiționat de realizarea indicatorului-cheie de performanță asociat obiectivului de politică, respectiv reducerea numărului de copii intrați în sistemul de protecție specială.

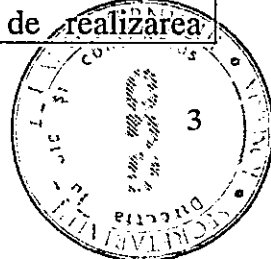
La nivelul MFTES, în perioada 23 martie – 19 mai 2023, a fost realizată o misiune a Autorității de audit din cadrul Curții de Conturi a României, care a vizat verificarea a treizeci de jaloane și ținte incluse în eșantionul de audit, printre care s-a numărat și Jalonul 378 – intrarea în vigoare a unui act normativ pentru a preveni separarea copilului de familie, pentru care Coordonator de reformă este MFTES.

În urma verificărilor efectuate, una dintre recomandările formulate de Autoritatea de audit, în raportul întocmit ca urmare a misiunii de audit privind îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor incluse în a treia cerere de plată pentru PNRR, în vederea asigurării respectării obligațiilor României prevăzute la art. 22, alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a mecanismului de redresare și reziliență (..), menționează ”amendarea proiectului de act normativ prin transpunerea în conținutul acestuia a prevederii referitoare la condiționarea mecanismului de plată de realizarea indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor de politică”.

Nerespectarea acestei recomandări ar putea avea un impact negativ cu privire la îndeplinirea jaloanelor și țintelor stabilite prin PNRR, în condițiile în care raportul final al Autorității de Audit este obligatoriu la depunerea Cererii de Plată nr. 3, având în vedere și poziția reprezentanților Comisiei Europene formulată în întâlnirile CIC PNRR privind obligativitatea respectării integrale a prevederilor Acordurilor operaționale.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul act normativ se asigură respectarea angajamentelor asumate prin PNRR din România, referitoare la ”intrarea în vigoare a unui act normativ necesar pentru a preveni separarea copiilor de familie și sprijinirea familiilor vulnerabile”, care să asigure ”mecanisme de plată a fondurilor condiționate de realizarea

indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor de politică”, astfel cum este prevăzut la Componenta 13, Reforme Sociale, Reforma 1, Jalonul nr. 378.

Conform Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României (CID), indicatorul-cheie de performanță este “reducerea numărului copiilor separați de familie și care intră în sistemul de protecție specială.”

Motiv pentru care se impune condiționarea mecanismului de finanțare prezentat la punctul 2.2 de realizarea indicatorului cheie de performanță asociat obiectului de politică publică, respectiv diminuarea cotei procentuale de finanțare a centrelor de zi licențiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, cu 25%, dacă pentru copiii cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ teritorială în care funcționează centrul de zi, aflați în una din situațiile de vulnerabilitate prevăzute la art. 5, se stabilește o măsură de protecție specială conform prevederilor art. 62 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fără ca anterior aceștia să beneficieze de serviciile centrului de zi.

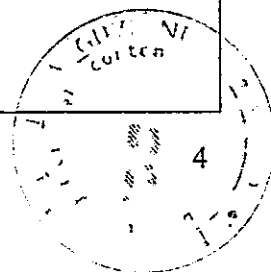
Având în vedere recomandările formulate de Autoritatea de audit, care în raportul întocmit ca urmare a misiunii de audit privind îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor incluse în a treia cerere de plată pentru PNRR, a recomandat MFTES ”amendarea proiectului de act normativ prin transpunerea în conținutul acestuia a prevederii referitoare la condiționarea mecanismului de plată de realizarea indicatorilor cheie de performanță asociați obiectivelor de politică publică se impune completarea Legii nr. 156/2023.

Ținând cont de necesitatea adoptării de urgență a dispozițiilor legale prin care să se completeze Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, Jalonul nr. 378 din Planul național de redresare și reziliență, care în forma actuală nu include condiționarea mecanismului de plată a fondurilor de realizarea indicatorilor-cheie de performanță asociați obiectivelor de politică publică este necesară promovarea prezentului act normativ.

Luând în considerare orizontul de timp determinat, respectiv data-limită de depunere a Cererii de plată nr. 3 în cadrul căreia este prevăzut Jalonul nr.378, astfel cum a fost asumat prin Planul național de redresare și reziliență al României, Reforma 1. Componenta 13, în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public general și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, pentru a evita riscul de pierdere a fondurilor externe nerambursabile alocate prin Planul național de redresare și reziliență al României, se impune adoptarea de măsuri imediate, pe calea ordonanței de urgență,

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin introducerea unor indicatori de performanță în baza cărora se va asigura finanțarea de la bugetul de stat a serviciilor sociale destinate prevenirii separării copilului de familie se asigură o finanțare justă, stimulându-se în același timp creșterea și întărirea eforturilor de prevenire a separării copilului de familie în sensul adoptării unor măsuri eficiente care să prevină intrarea copiilor provenind din familii aflate în diferite situații de risc în sistemul de protecție specială.

3.2. Impactul social

Prezentul act normativ va contribui la stimularea autorităților de la nivel local în vederea dezvoltării și înființării de servicii sociale destinate prevenirii separării copiilor de familie, prin asigurarea finanțării acestora de la bugetul de stat, într-o proporție de maximum 50% pentru cei care asigură evitarea intrării copiilor proveniți din familii la risc în sistemul de protecție specială.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ contribuie la asigurarea protecției și promovării dreptului fundamental al oricărui copil de a fi crescut și îngrijit în propria familie, în conformitate cu prevederile Convenției cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989 și ratificată de România prin Legea nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului și a legislației naționale în domeniu, reprezentată de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3.4. Impact macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

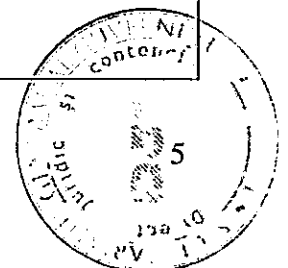
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

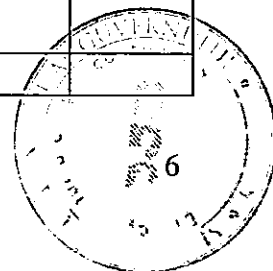
3.9. Alte informații

Nu este cazul.

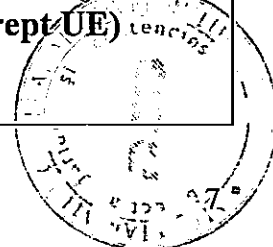

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) ,
inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

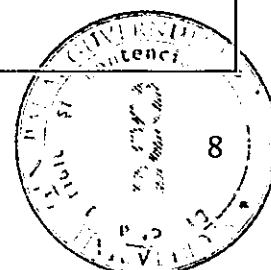
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:						
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care:						
1. buget de stat, din acesta:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar,						

plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu e cazul.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din <i>Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice</i>, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații	Nu e cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Nu este cazul.						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice a) descrierea impactului legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE						

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
5.6. Alte informații Nu este cazul.	
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.	
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul.	
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 1074/2023. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 7681/2023. d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6.6. Alte informații Nu este cazul.	

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Prezentul act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În fapt, neadoptarea prezentului proiect act normativ ar putea avea un impact negativ cu privire la îndeplinirea jaloanelor și țințelor stabilite prin PNRR, în condițiile în care raportul final al Autorității de Audit este obligatoriu la depunerea Cererii de Plată nr. 3, având în vedere și poziția reprezentanților Comisiei Europene formulată în întâlnirile CIC PNRR privind obligativitatea respectării integrale a prevederilor Acordurilor operaționale.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea,
monitorizarea și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea art. 21 din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

ION MARCEL CIOLACU

